Minister Zdrowia

OKSO.050.30.2026.MR

Warszawa, 07 października 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 19766 Poseł Katarzyny Osos w sprawie profilaktyki, diagnostyki i leczenia nowotworów głowy i szyi, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Z dostępnych danych wynika, że zakażenie HPV, w szczególności wysokoonkogennym typem HPV 16, może mieć znaczenie w etiologii części nowotworów jamy ustnej i gardła. Nowotwory te należy jednak odróżnić od pozostałych nowotworów głowy i szyi, których rozwój może być związany z innymi czynnikami ryzyka.

W ramach ogólnej profilaktyki nowotworów głowy i szyi szczególne znaczenie mają działania ograniczające narażenie na znane czynniki ryzyka oraz wczesna diagnostyka w przypadku wystąpienia niepokojących objawów, w tym:

- unikanie używania wyrobów tytoniowych – palenie tytoniu oraz używanie tytoniu bezdymnego należą do istotnych czynników ryzyka rozwoju nowotworów głowy i szyi;
- ograniczenie spożycia alkoholu – ryzyko zachorowania wzrasta zwłaszcza w przypadku łącznego narażenia na alkohol i dym tytoniowy;
- dbałość o higienę jamy ustnej oraz regularne kontrole stomatologiczne – umożliwiają one wcześniejsze wykrycie zmian w obrębie błon śluzowych;
- zachowanie czujności onkologicznej – utrzymywanie się takich objawów jak chrypka, ból gardła, pieczenie języka, niegojące się zmiany w jamie ustnej lub guz w obrębie szyi wymaga konsultacji lekarskiej.

Profilaktyka nowotworów głowy i szyi jest obecnie realizowana w ramach działań horyzontalnych Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020–2030. Obejmują one edukację zdrowotną, ograniczanie używania tytoniu i spożycia alkoholu, promowanie szczepień przeciw HPV oraz zwiększanie świadomości na temat objawów wymagających wczesnej konsultacji lekarskiej.

Ponadto działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych, są prowadzone w Polsce również w ramach Narodowego Programu Zdrowia (NPZ) na lata 2021–2026. Program stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 9 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym oraz wyznacza kierunki polityki państwa w obszarze zdrowia publicznego. Jego celem strategicznym jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu. NPZ na lata 2021–2026 nie przewiduje odrębnych działań poświęconych wyłącznie profilaktyce

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

nowotworów głowy i szyi. Obejmuje jednak działania z zakresu profilaktyki pierwotnej ukierunkowane na ograniczanie najważniejszych czynników ryzyka chorób nowotworowych, w szczególności używania tytoniu i wyrobów nikotynowych, spożycia alkoholu oraz nadwagi i otyłości, a także działania edukacyjne promujące zdrowy styl życia.
W ramach NPZ prowadzone są również działania dotyczące profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), m.in. za pośrednictwem ogólnopolskiego portalu „Szczepienia.info". Portal upowszechnia opartą na dowodach naukowych wiedzę na temat szczepień ochronnych, ich skuteczności i bezpieczeństwa, stanowiąc źródło rzetelnych informacji dla społeczeństwa oraz wspierając zwiększanie świadomości zdrowotnej i akceptacji szczepień.

Ze względu na długofalowy charakter działań w obszarze zdrowia publicznego oraz potrzebę zapewnienia ich ciągłości w Ministerstwie Zdrowia trwają prace nad nową edycją Narodowego Programu Zdrowia na lata 2027–2036. Projekt NPZ na lata 2027–2036 zakłada kontynuację i rozwój działań z zakresu profilaktyki pierwotnej, ukierunkowanych na ograniczanie najważniejszych czynników ryzyka chorób nowotworowych. Dotyczy to w szczególności używania tytoniu i wyrobów nikotynowych oraz spożycia alkoholu, należących do najistotniejszych modyfikowalnych czynników ryzyka nowotworów głowy i szyi.

Odnośnie do działań dotyczących diagnostyki i leczenia nowotworów głowy i szyi informuję, że aktualnie trwają prace nad opracowaniem kluczowych zaleceń w zakresie opieki onkologicznej dotyczących organizacji i postępowania klinicznego w nowotworach głowy i szyi, we współpracy z Krajową Radą Onkologiczną. Kluczowe zalecenia zostaną opublikowane w drodze obwieszczenia Ministra Zdrowia. Celem publikacji kluczowych zaleceń jest zapewnienie jednolitych, opartych na aktualnej wiedzy medycznej standardów organizacji opieki oraz postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w onkologii. Zalecenia stanowią podstawę planu leczenia onkologicznego, służą standaryzacji ścieżki pacjenta oraz mają na celu poprawę jakości i efektywności świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Pacjenci z nowotworami głowy i szyi mają dostęp do bezlimitowej diagnostyki i leczenia w oparciu o kartę diagnostyki i leczenia onkologicznego (DiLO) w podmiotach zakwalifikowanych do Krajowej Sieci Onkologicznej. Jednocześnie mogą mieć udzielane świadczenia w zakresie logopedii (finansowanych przez NFZ w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej) oraz opieki psychologicznej (w ramach poradni zdrowia psychicznego czy poradni pomocy psychologicznej).
Dodatkowo pacjenci leczeni z powodu nowotworów głowy i szyi, stosownie do indywidualnych wskazań medycznych oraz następstw zastosowanego leczenia, mogą korzystać ze świadczeń: rehabilitacyjnych finansowanych ze środków publicznych. Świadczenia te mogą być realizowane w szczególności w ramach rehabilitacji leczniczej, w tym fizjoterapii ambulatoryjnej oraz rehabilitacji w ośrodku lub oddziale dziennym, w tym rehabilitacji osób z dysfunkcją narządu słuchu i mowy. Zakres rehabilitacji jest uzależniony od stanu klinicznego pacjenta oraz rodzaju i następstw zastosowanego leczenia. W przypadku pacjentów z nowotworami głowy i szyi potrzeby rehabilitacyjne mogą dotyczyć w szczególności ograniczeń sprawności ruchowej, zaburzeń funkcji obręczy barkowej i szyi, obrzęków, a także zaburzeń mowy, głosu i połykania. W zależności od stwierdzonych potrzeb pacjent może zatem wymagać m.in. fizjoterapii oraz rehabilitacji ukierunkowanej na przywracanie lub poprawę funkcji mowy i połykania. W praktyce klinicznej rehabilitacja jest wykorzystywana w opiece nad pacjentami leczonymi z powodu nowotworów głowy i szyi, zarówno na etapie leczenia, jak i po jego zakończeniu.

Wszystkie powyższe świadczenia stanowią element systemu świadczeń gwarantowanych finansowanych ze środków publicznych, a udzielane w oparciu o kartę DiLO będę w pełni i bez limitu sfinansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Biorąc pod uwagę powyższe uprzejmie informuję, iż trwają szczegółowe analizy w zakresie dostępności do świadczeń z zakresu rehabilitacji dla pacjentów onkologicznych, w tym pacjentów z nowotworami głowy i szyi, wykonywanych przez fizjoterapeutów i logopedów, zarówno na etapie opieki przed- i poszpitalnej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa